

ยาฉีดคุมกำเนิด มีกลไกการออกฤทธิ์อย่างไร ?

ฮอร์โมนโปรเจสตินในยาฉีดคุมกำเนิด

- 1 จะยับยั้งการตกไข่ ทำให้ไม่มีไข่มาปฏิสนธิ จึงสามารถคุมกำเนิดได้
- 2 ฮอร์โมนโปรเจสตินยังทำให้เยื่อบุโพรงมดลูกบางตัวไม่เหมาะแก่การฝังตัวของไข่ อีกด้วย
- 3 ฮอร์โมนโปรเจสตินทำให้มูกที่ปากมดลูกเหนียวข้นซึ่งตัวเชื้ออสุจิว่ายผ่านเข้าไปผสมกับไข่ได้ลำบาก

*** เริ่มฉีดยาภายใน 1- 5 ของการมีประจำเดือน
(วันแรกที่ประจำเดือนมาให้นับเป็นวันที่ 1) และเมื่อครบกำหนดฉีดยาคุมเข็มต่อไปก็ต้องไปฉีดยาตรงตามวันที่แพทย์นัด ห้ามรอจนกว่าประจำเดือนมาแล้วค่อยไปฉีดยา เพราะอาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์โดยไม่รู้ตัว

ชนิดของยาฉีดคุมกำเนิด ?

- DMPA ขนาด 150 มิลลิกรัม จะฉีดเข้า **กล้ามเนื้อ** สะโพกทุก 3 เดือน
- Cyclofem ฉีดเข้า **กล้ามเนื้อ** ต้นแขน ทุก 1 เดือน ซึ่งยากกลุ่มนี้ทำให้มีประจำเดือนมาทุกเดือน

ข้อดีของยาฉีดคุมกำเนิด...

1. ประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดดีมาก
2. ราคาถูกเมื่อเทียบกับวิธีอื่นๆ เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด หรือ การใส่ห่วงอนามัย
3. สะดวก เนื่องจากฉีดครั้งเดียวสามารถป้องกันได้ 3 เดือน ไม่ต้องรับประทานยาทุกวัน
4. ยาฉีดชนิด 3 เดือนไม่ทำให้ปริมาณน้ำนมลดลง

ผู้ที่เหมาะสำหรับการฉีดยาคุมกำเนิด ?

- 1.สตรีที่ต้องการคุมกำเนิดแบบชั่วคราว สะดวกประหยัด ได้ประสิทธิภาพสูง
2. สตรีที่ไม่ต้องการรับประทานยาเม็ดคุมกำเนิดทุกวัน
3. สตรีหลังคลอดที่กำลังให้นมบุตร
4. สตรีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ
5. สตรีที่สูบบุหรี่

ผู้ที่ไม่เหมาะสำหรับการฉีดยา คุมกำเนิด ?

1. สตรีที่มีเลือดออกทางช่องคลอดโดยไม่ทราบสาเหตุ
2. สตรีที่สงสัยหรือกำลังตั้งครรภ์
3. สตรีที่โรคเลือดออกง่ายและหยุดยาก
4. สตรีที่มีภาวะกระดูกพรุน
5. สตรีที่มีภาวะซึมเศร้าอย่างรุนแรง
6. สตรีที่อ้วนมาก

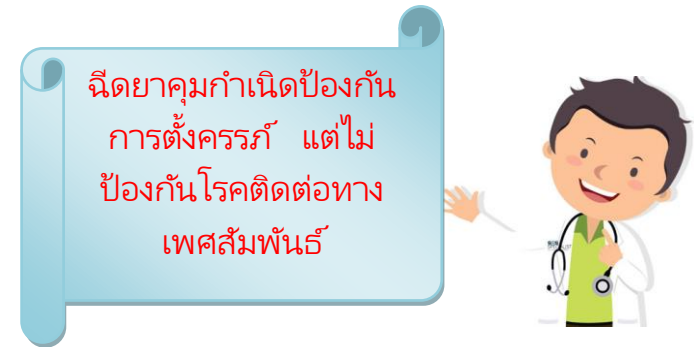

ผลข้างเคียงของยาฉีดคุมกำเนิด มีอะไรบ้าง ?

1. มีเลือดออกกะปริดกะปรอยจากโพรงมดลูกเป็นผลข้างเคียงที่พบบ่อยที่สุด
2. ไม่มีประจำเดือน หรือขาดประจำเดือน
3. น้ำหนักตัวเพิ่ม
4. ภาวะกระดูกบาง เนื่องจากฮอร์โมนโปรเจสตินจะไปยับยั้งการสร้างฮอร์โมนเอสโตรเจนจากรังไข่ ทำให้ระดับฮอร์โมนเอสโตรเจนลดลง มีผลทำให้มวลกระดูกลดลง ความหนาแน่นกระดูกลดลง (Bone mineral density) แต่พบว่าเป็นแบบชั่วคราว เมื่อหยุดฉีดยาคุม ความหนาแน่นของมวลกระดูกจะกลับคืนมาเป็นปกติ
5. มีนงง วิงเวียนศีรษะ

ฉีดยาคุมกำเนิด : เป็นวิธีคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพสูง ช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ได้ในระยะเวลา 1 หรือ 3 เดือนหลังจากฉีด ขึ้นอยู่กับชนิดของยา

นภสร คงมีสุข... คลินิกเพื่อนใจวัยรุ่น

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี